PAGAIDU NOREGULĒJUMA TIESNEŠA RĪKOJUMS

2007. gada 28. septembrī *

Lieta T-257/07 R

Francijas Republika, ko pārstāv E. Beliāra [*E. Belliard*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], R. Lūsli [*R. Loosli*] un A. Dirēna [*A. During*], pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv M. Nolins [*M. Nolin*], pārstāvis,

atbildētāja,

par pieteikumu apturēt Komisijas 2007. gada 26. jūnija Regulas (EK) Nr. 727/2007, ar kuru groza I, III, VII un X pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 165, 8. lpp.), pielikuma 3) punkta

* Tiesvedības valoda — franču.

piemērošanu tiktāl, ciktāl ar to 2001. gada 22. maija Regulas (EK) Nr. 999/2001 (OV L 147, 1. lpp.) VII pielikuma A nodaļā tiek ieviesta 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļa, 2.3. punkta d) apakšpunkts un 4. punkts.

PAGAIDU NOREGULĒJUMA TIESNESIS,

kas aizstāj Pirmās instances tiesas priekšsēdētāju atbilstoši Reglamenta 106. pantam un saskaņā ar 2006. gada 5. jūlija, 2007. gada 6. jūnija un 2007. gada 19. septembra Pirmās instances tiesas plēnuma lēmumiem,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Atbilstošās tiesību normas

1 2001. gada 22. maijā Eiropas Parlaments un Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 147, 1. lpp.).

2 Regulas Nr. 999/2001 23. pantā paredzēts, ka pēc apspriešanās ar attiecīgo zinātnes komiteju par visiem jautājumiem, kas var ietekmēt cilvēku veselību, var grozīt vai papildināt regulas pielikumus, kuros uzskaitīti aizsardzības pasākumi pret transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām (turpmāk tekstā — "TSE").

3 2003. gada 12. februārī Komisija pieņēma Regulu (EK) Nr. 260/2003, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 999/2001 attiecībā uz aitu un kazu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju apkarošanu un dzīvu aitu un kazu, un govju embriju tirdzniecības noteikumiem (OV L 37, 7. lpp.). Regulā Nr. 260/2003 bija paredzēts pēc zinātņu vadības komitejas ieteikuma īstenot veterinārās pārbaudes ar TSE inficētos kazu un aitu ganāmpulkos un it īpaši dzīvnieku nokaušanu, izņemot ģenētiski izturīgos dzīvniekus.

4 2005. gada 12. janvārī Komisija pieņēma Regulu (EK) Nr. 36/2005, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III un X pielikumu saistībā ar liellopu, aitu un kazu epidemioloģisko uzraudzību attiecībā uz transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām (OV L 10, 9. lpp.). Regulā Nr. 36/2005 Komisija paredzēja pienākumu pēc ātrās noteikšanas testa kazu vai aitu ganāmpulkā veikt diferencējošo visu atklāto TSE gadījumu testēšanu, lai noteiktu, vai dzīvniekam nav skrepi slimība vai govju sūkļveida encefalopātija (turpmāk tekstā — "GSE").

5 2007. gada 26. jūnijā Komisija pieņēma Regulu (EK) Nr. 727/2007, ar kuru groza I, III, VII un X pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001 (OV L 165, 8. lpp.).

6 Regulas Nr. 727/2007 pielikuma 3) punkts ir šāds:

"Regulas VII pielikumu aizstāj ar šādu pielikumu:

"VII PIELIKUMS

[TSE] APKAROŠANA

A NODAĻA

Pasākumi pēc apstiprinājuma saņemšanas par saslimšanu ar TSE

1. Izmeklēšanā, kas minēta 13. panta 1. punkta b) apakšpunktā, jāidentificē:

[..]

b) attiecībā uz aitām un kazām:

— visi pārējie atgremotāji, kas nav aitas un kazas, tā dzīvnieka saimniecībā, kuram ir apstiprināta slimība,

— ciktāl iespējams identificēt, vecāki, un attiecībā uz sieviešu dzimuma dzīvniekiem — visi embriji, olšūnas un pēdējais pēcnācējs sieviešu dzimuma dzīvniekam, kuram apstiprināta slimības diagnoze,

— papildus otrajā ievilkumā minētajiem dzīvniekiem arī visas pārējās aitas un kazas tā dzīvnieka novietnē, kuram apstiprināta slimības diagnoze,

— iespējamā slimības izcelsme un citas novietnes, kurās ir dzīvnieki, embriji vai olšūnas, ko varētu būt inficējis TSE ierosinātājs vai kas ir saskārušies ar to pašu barību vai infekcijas avotu,

— varbūtēji inficētas barības un citu audu pārvietošana vai citi pārnešanas veidi, kuru rezultātā TSE ierosinātājs varētu būt pārnests uz minēto saimniecību vai no tās.

2. Regulas 13. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētie pasākumi iekļauj vismaz šādus pasākumus:

[..]

2.2. Ja ir aizdomas par aitu vai kazu saslimšanu ar TSE kādā dalībvalsts novietnē, visām pārējām šīs novietnes aitām un kazām līdz pārbaudes rezultātu uzzināšanai nosaka oficiālu pārvietošanās ierobežojumu. Ja ir pierādījumi, ka maz ticams, ka novietne, kurā dzīvnieks atradies, kad radās aizdomas par tā inficēšanos ar TSE, ir novietne, kurā dzīvnieks varētu būt inficējies ar TSE, kompetentā iestāde atkarībā no pieejamās epidemioloģiskās informācijas var arī pieņemt lēmumu par oficiālas kontroles piemērošanu citām novietnēm vai tikai apdraudētajai novietnei.

2.3. Ja TSE diagnozi apstiprina aitām vai kazām:

a) ja saslimšanu ar GSE nevar izslēgt pēc starplaboratoriju pārbaudēm, kas veiktas saskaņā ar X pielikuma C nodaļas 3.2. punkta c) apakšpunktā paredzēto procedūru, visu to izmeklēšanā identificēto dzīvnieku nokaušana un embriju un olšūnu pilnīga iznīcināšana, uz kuriem attiecas 1. punkta b) apakšpunkta otrais līdz piektais ievilkums;

b) ja GSE saslimšanu izslēdz saskaņā ar X pielikuma C nodaļas 3.2. punkta c) apakšpunktā paredzēto procedūru, atbilstīgi kompetentās iestādes lēmumam:

vai nu:

i) veic visu to dzīvnieku nokaušanu un embriju un olšūnu pilnīgu iznīcināšanu, kas identificēti, izdarot 1. punkta b) apakšpunkta otrajā un trešajā ievilkumā minēto izmeklēšanu, un saimniecībai piemēro 3. punktā paredzētos nosacījumus;

vai

ii) veic visu 1. punkta b) apakšpunkta otrajā un trešajā ievilkumā minētajā izmeklēšanā identificēto dzīvnieku nokaušanu un embriju un olšūnu pilnīgu iznīcināšanu, izņemot:

— ARR/ARR genotipa vaislas aunus,

— vaislas aitas, kurām ir vismaz viena ARR alēle un nav VRQ alēļu, un, ja šādas aitas ir grūsnas izmeklēšanas laikā, jērus, kas pēc tam dzimuši, ja to genotips atbilst šā punkta prasībām,

— aitas, kurām ir vismaz viena ARR alēle un kuras ir paredzētas tikai kaušanai,

— ja kompetentā iestāde izlemj, aitas un kazas, kas jaunākas par trim mēnešiem, kuras paredzētas tikai kaušanai.

Saimniecībai piemēro 3. punktā paredzētos nosacījumus;

vai

iii) dalībvalsts var izlemt nenokaut un neiznīcināt 1. punkta b) apakšpunkta otrajā un trešajā ievilkumā minētajā izmeklēšanā identificētos dzīvniekus gadījumos, kad grūti aizvietot zināma genotipa aitas vai ARR alēles šķirnē vai saimniecībā sastopamas reti, vai ja uzskata, ka jāizvairās no tuvradnieciskās krustošanas, vai pamatojoties uz visu epidemioloģisko faktoru pamatotiem apsvērumiem. Saimniecībai piemēro 4. punktā paredzētos nosacījumus.

c) atkāpjoties no b) punktā paredzētajiem pasākumiem un tikai tad, ja apstiprinātais TSE gadījums saimniecībā ir atipiskas skrepi slimības gadījums, dalībvalsts var izlemt piemērot 5. punktā paredzētos pasākumus;

d) dalībvalstis var nolemt:

i) aizstāt visu b) punkta i) daļā minēto dzīvnieku nokaušanu un pilnīgu iznīcināšanu, nokaujot tos lietošanai pārtikā;

ii) aizstāt visu b) punkta ii) daļā minēto dzīvnieku nokaušanu un pilnīgu iznīcināšanu, nokaujot tos lietošanai pārtikā,

ar nosacījumu, ka:

— dzīvniekus nokauj attiecīgās dalībvalsts teritorijā,

— visus dzīvniekus, kuri ir vecāki par 18 mēnešiem vai kuriem ir izšķīlušies vairāk nekā divi patstāvīgie priekšzobi, un kurus nokauj lietošanai pārtikā, pārbauda attiecībā uz TSE saskaņā ar X pielikuma C nodaļas 3.2. punkta b) apakšpunktā paredzētajām laboratorijas metodēm;

e) saskaņā ar b) punkta i) un iii) daļu jānosaka nokauto un iznīcināto vai lietošanai pārtikā nokauto aitu prionu proteīnu genotips (ne vairāk kā 50 aitām).

[..]

4. Pēc 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļā minēto pasākumu piemērošanas novietnē un divus vaislas gadus pēc pēdējā TSE gadījuma atklāšanas:

a) identificē visas aitas un kazas, kas ir saimniecībā;

b) visas aitas un kazas saimniecībā var pārvietot tikai attiecīgās valsts teritorijā un vienīgi, lai tās tiktu nokautas lietošanai pārtikā vai iznīcinātas; visi dzīvnieki, kas vecāki par 18 mēnešiem un kas nokauti lietošanai pārtikā, jāpārbauda attiecībā uz TSE saskaņā ar laboratorijas metodēm, kas noteiktas X pielikuma C nodaļas 3.2. punkta b) apakšpunktā;

c) kompetentā iestāde nodrošina, ka embriji un olšūnas netiek nosūtītas no saimniecības;

[..].””

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 727/2007 3. pantu tā stājās spēkā 2007. gada 17. jūlijā.

Prāvas rašanās fakti

8 TSE ir neirodeģeneratīvās slimības, kas skar dzīvniekus un cilvēkus, starp tām ir arī GSE un aitu skrepi slimība.

9 Ar Regulu Nr. 999/2001 ieviestie noteikumi, kas attiecināmi uz govīm un mazajiem atgremotājiem (aitām un kazām), tika izstrādāti, pamatojoties uz pieņēmumu, ka pastāv saikne starp GSE un Kreicfelda–Jakoba slimības jauno variantu. No šīs regulas preambulas pirmā apsvēruma izriet, ka "turpina uzkrāties pierādījumi par GSE un Kreicfelda–Jakoba slimības jaunā varianta ierosinātāju līdzību".

10 No 2003. līdz 2005. gadam zinātnes attīstība un dalībvalstu šajā sakarā izteiktās bažas lika Komisijai uzlabot tiesisko regulējumu cīņai pret TSE. Tādējādi Komisija vairākkārt grozīja Regulu Nr. 999/2001 un 2005. gada 15. jūlijā pieņēma "TSE ceļa karti" (COM (2005) 322, galīgā redakcija), kurā tā informēja par ieceri veikt pasākumus, lai pārskatītu un padarītu elastīgākus spēkā esošos apkarošanas pasākumus, ņemot vērā jaunos diagnozes noteikšanas paņēmienus, vienlaikus saglabājot pašreizējo patērētāju aizsardzības līmeni.

11 Šajā dokumentā Komisija norādīja, ka diferencējošie testi, kas tika veikti kopš 2005. gada janvāra, ļāva vairumā TSE gadījumu, kas atklāti ar ātrās noteikšanas testu, dažās nedēļās izslēgt GSE iespējas esamību. Komisija tajā arī norādīja, ka tad, kad GSE

klātbūtne ir izslēgta, cilvēku veselība vairs nav apdraudēta un pilnīgu ganāmpulka nokaušanu nevar uzskatīt par samērīgu pasākumu cilvēku veselības aizsardzībai. Tāpēc Komisija izteica priekšlikumu turpmāk nepieprasīt inficētajos ganāmpulkos nokauto dzīvnieku atlieku pilnīgu iznīcināšanu un atļaut to nodošanu lietošanu pārtikā, ja ātrās noteikšanas tests ir negatīvs.

12 Pēc Francijas iestāžu 2005. gada 21. septembra lūguma sniegt atzinumu par TSE ceļa kartē pieņemtā Kopienu tiesiskā regulējuma attīstību *Agence française de sécurité sanitaire des aliments* [Francijas Pārtikas drošības iestāde] (turpmāk tekstā — "*AFSSA*") 2006. gada 15. maijā pieņēma atzinumu. Šajā atzinumā konstatēts, ka Komisijas priekšlikums padara ievērojami elastīgāku spēkā esošo tiesisko regulējumu. Ņemot vērā šaubas par diferencējošo testu drošību un par iespēju pārnest uz cilvēku citus TSE celmus, nevis GSE, *AFSSA* par Komisijas priekšlikumu izteicās nelabvēlīgi.

13 Francijas iestādes 2006. gada 22. jūnijā un 6. decembrī *AFSSA* iesniedza jaunu lūgumu, lai tā sīki izvērtētu Komisijas ieteiktos pasākumus. Atbildot uz šiem lūgumiem, *AFSSA* 2007. gada 15. janvārī pieņēma jaunu atzinumu par veterinārās pārbaudes pasākumu attīstību aitu un kazu ganāmpulkos, kuros identificēta saslimšana ar klasisko vai atipisko skrepi slimību.

14 Šajā atzinumā *AFSSA* izklāstīja, ka ar diferencējošo testu nav iespējams izslēgt GSE infekciju nedz testētajam dzīvniekam, nedz *a fortiori* visam dzīvnieka ganāmpulkam. Tā piebilda, ka nav iespējams arī izslēgt citu TSE celmu, nevis GSE pārnešanu uz cilvēku. Visbeidzot, tā norādīja, ka salīdzinājumā ar produktiem no ģenētiski izturīgas aitas gaļas cilvēku veselību vairāk apdraud produkti, kas iegūti no tādu ar klasisko skrepi slimību inficēto ganāmpulku aitu un kazu gaļas, kas nokautas Komisijas TSE ceļa kartē paredzētajos nosacījumos. Tādējādi *AFSSA* ieteica saglabāt spēkā esošo tiesisko regulējumu klasiskās skrepi slimības jomā.

15 Pēc *AFSSA* atzinuma Komisija lūdza Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EPNI) sniegt atzinumu, pirmkārt, par jauniem datiem, kas liecinātu par epidemioloģiskas vai molekulāras saiknes esamību starp klasisko vai atipisko skrepi slimību un cilvēku saslimšanām ar TSE, un, otrkārt, par mazu atgremotāju pozitīvu TSE gadījumu sīkākai izpētei izmantoto aktuālo analītiskās diferenciācijas metožu sniegumu un iespēju atšķirt zināmos atipiskās vai klasiskās skrepi slimības GSE celmus.

16 EPNI un tās bioloģiskā riska zinātnieku grupa 2007. gada 8. martā pieņēma atzinumu, kurā ir šādi divi secinājumi:

— nav pierādījumu, ka starp klasisku vai atipisku skrepi slimību un cilvēku saslimšanām ar TSE būtu epidemioloģiska vai molekulāra saikne; GSE ierosinātājs ir vienīgais tāds TSE ierosinātājs, kas noteikts kā zoonozi izraisošs; tomēr ierosinātāju dažādības dēļ šobrīd nevar izslēgt visu dzīvnieku TSE ierosinātāju pārnešanu uz cilvēku;

— pašreizējie diferencējošie testi, kas aprakstīti Kopienu tiesību aktos un ir jāizmanto, lai atšķirtu skrepi slimību no GSE, šobrīd šķiet uzticama metode GSE atšķiršanai no klasiskās un atipiskās skrepi slimības, tomēr saskaņā ar aktuālajiem zinātniskajiem datiem to diagnostikas spēja un specifikācija nav perfekta.

17 2007. gada 20. aprīļa vēstulē, kas adresēta EPNI direktoram, Komisija norādīja, ka rūpīga *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra un EPNI 2007. gada 8. marta atzinuma pārbaude liecina par zināmām atšķirībām šo abu iestāžu riska novērtējumā saistībā ar skrepi slimības potenciāli zoonozo raksturu. Komisija uzskatīja, ka šādā situācijā bija jāīsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulas (EK)

Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1. lpp.), 30. panta 4. punktā paredzētā procedūrā, lai izšķirtu nesaskaņas vai lai sagatavotu kopīgu dokumentu šīm abām iestādēm, izskaidrojot secinājumos izteiktos apgalvojumus. Ņemot vērā jautājuma nozīmi, lai pieņemtu lēmumu par riska pārvaldību mazo atgremotāju slimību apkarošanas pasākumu jomā, Komisija lūdza EPNI direktoram sniegt atbildi desmit darba dienu laikā pēc vēstules saņemšanas.

18 Šādos apstākļos un pamatojoties uz EPNI 2007. gada 8. marta atzinumu, Komisija 2007. gada 24. aprīlī nodeva balsošanai Barības aprites un pārtikas preču drošības pastāvīgajā komitejā [*comité permanent de la chaîne alimentaire et de la sécurité des aliments*] (turpmāk tekstā — "*CPCASA*") Regulas Nr. 999/2001 I, III, VII un X pielikuma grozījumu projektu. *CPCASA* ar kvalificētu balsu vairākumu atbalstīja šo projektu.

19 2007. gada 22. jūnija vēstulē EPNI direktors Komisijai norādīja, ka pēc apspriešanās ar *AFSSA* abu iestāžu viedokļi vairs neatšķiras.

20 2007. gada 26. jūnijā Komisija pieņēma Regulu Nr. 727/2007, ar kuras pielikumā ietverto 3) punktu tiek izdarīti grozījumi Regulas Nr. 999/2001 VII pielikumā (turpmāk tekstā — "VII pielikums"), kas attiecas uz TSE apkarošanas pasākumiem.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

21 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 17. jūlijā, prasītāja, pamatojoties uz EKL 230. pantu, cēla šo prasību atcelt Regulas

Nr. 727/2007 pielikuma 3) punktu tiktāl, ciktāl ar to VII pielikuma A nodaļā tiek ieviesta 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļa, 2.3. punkta d) apakšpunkts un 4. punkts, un, pakārtoti, atcelt visu Regulu Nr. 727/2007.

22 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 17. jūlijā, prasītāja atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 104. pantam un EKL 242. pantam iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumu, lai panāktu Regulas Nr. 727/2007 pielikuma 3) punkta piemērošanas apturēšanu tiktāl, ciktāl ar to VII pielikuma A nodaļā tiek ieviesta 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļa, 2.3. punkta d) apakšpunkts un 4. punkts (turpmāk tekstā — "apstrīdētie noteikumi").

23 2007. gada 8. augustā Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus par pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lūdzot to noraidīt.

24 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi tika uzklausīti 2007. gada 5. septembra tiesas sēdē.

Juridiskais pamatojums

25 Saskaņā ar EKL 242. pantu kopā ar, pirmkārt, 243. pantu, un, otrkārt, EKL 225. panta 1. punktu Pirmās instances tiesa, ja tā uzskata, ka attiecīgos apstākļos tas ir nepieciešams, var izdot rīkojumu apturēt apstrīdētā akta izpildi vai pieprasīt veikt vajadzīgos pagaidu pasākumus. Šajā sakarā tiesa ņem vērā Reglamenta 104. panta 2. punktā paredzētos nosacījumus, kas precizēti judikatūrā.

26 Pagaidu noregulējuma tiesnesis var apturēt piemērošanu un izpildi un noteikt veikt citus pagaidu noregulējuma pasākumus, ja, ņemot vērā faktus un tiesiskos aspektus, to veikšana sākotnēji šķiet pamatota (*fumus boni juris*) un tie ir jāīsteno steidzami, lai novērstu smagu un nelabojamu kaitējumu prasītāja interesēm pirms nolēmuma taisīšanas pamata lietā. Pagaidu noregulējuma tiesnesis, ja nepieciešams, arī izsver attiecīgās intereses (Tiesas priekšsēdētāja 2000. gada 25. jūlija rīkojums lietā C-377/98 R Nīderlande/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-6229. lpp., 41. punkts, un 2001. gada 23. februāra rīkojums lietā C-445/00 R Austrija/Padome, *Recueil*, I-1461. lpp., 73. punkts, Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 16. februāra rīkojums lietā T-310/06 R Ungārija/Komisija, Krājumā nav publicēts, Krājums, II-15.* lpp., 19. punkts).

Par fumus boni juris

Lietas dalībnieku argumenti

27 Prasītāja norāda, ka prasībā pamata lietā tā galvenokārt lūdz atcelt apstrīdētos noteikumus tāpēc, ka Komisija attiecībā uz riska novērtējumu un pārvaldību esot pārkāpusi piesardzības principu.

— Par riska novērtējumu

28 Prasītāja norāda, ka ar Regulas Nr. 727/2007 pielikuma 3) punktu tiek grozīts VII pielikums, kas attiecas uz TSE apkarošanas pasākumiem un kurā līdz 2007. gada 17. jūlijam spēkā esošajā versijā bija paredzēta skrepi slimības perēkļu iznīcināšana, nokaujot visas kazas un, iespējams, ierobežoti nokaujot tikai tās aitas, kas aitu ganāmpulkā ir jūtīgo genotipu aitas, atļaujot saglabāt ģenētiski izturīgās aitas.

29 Šobrīd spēkā esošajā VII pielikumā ir nodalīti pasākumi, kas jāīsteno atkarībā no diferencējošā testa rezultātiem, kas veikts pēc apstiprinājuma saņemšanas par aitu vai kazu saslimšanu ar TSE.

30 Ja aitām vai kazām tiek apstiprināta TSE diagnoze un saslimšanu ar GSE nevar izslēgt, visu iespējami slimo dzīvnieku nokaušana un pilnīga iznīcināšana paliek obligāta. Turpretī, ja diferencējošā testa rezultāti izslēdz GSE saslimšanu, Regulas Nr. 999/2001 VII pielikuma A nodaļas 2. punktā ir paredzēti daudz plašāki nosacījumi, kādos dalībvalstis var neveikt saimniecībā, kur ir atklāta aitu vai kazu saslimšana ar skrepi slimību, esošo dzīvnieku nokaušanu un pilnīgu iznīcināšanu.

31 Apstrīdēto noteikumu piemērošanas rezultātā jūtīgo genotipu aitas un kazas saimniecībā, kur ir apstiprināta diagnoze par saslimšanu ar skrepi slimību, varot tur palikt vai tās varot nokaut lietošanai pārtikā.

32 No Regulas Nr. 727/2007 preambulas 7. apsvēruma izrietot, ka šāda viedokļa pamatā ir divi pieņēmumi, proti, pirmkārt, ka ar diferencējošā testa palīdzību var nekļūdīgi noteikt GSE saslimšanu ar klasisko skrepi slimību inficētajos ganāmpulkos un, otrkārt, ka šī infekcija nav pārnesama uz cilvēkiem un neapdraud cilvēku veselību.

33 Pamatojoties uz *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumu un EPNI 2007. gada 8. marta atzinumu, kas daļēji ir citēts Regulas Nr. 727/2007 preambulas 9. apsvērumā, prasītāja uzskata, ka, lai gan zinātne attīstās, pastāv šaubas, pirmkārt, par to, vai uz cilvēku var pārnest citus dzīvnieku izcelsmes TSE ierosinātājus, nevis GSE, un, otrkārt, vai diferencējošais tests ir uzticama metode.

34 Šādos apstākļos prasītāja uzskata, ka zinātnes attīstība TSE jomā nemaina to, kā jāuztver klasiskās skrepi slimības risks, un neattaisno vieglāku pasākumu veikšanu šīs slimības uzraudzībai un apkarošanai un ka Komisija tādējādi ir pārkāpusi piesardzības principu, pieļaujot kļūdu riska novērtējumā.

35 Komisija apgalvo, ka atšķirībā no GSE, ko šobrīd uzskata par vienīgo uz cilvēku pārnesamo TSE infekciju, nav nekādu (epidemioloģisku vai molekulāru) pierādījumu par skrepi slimības ierosinātāju saistību ar uz cilvēku pārnesamo TSE, kā izriet no daudziem neseniem zinātnieku atzinumiem un specializētu starptautisko organizāciju dokumentiem. Skrepi slimību nevarot uzskatīt vai identificēt kā zoonozi izraisošu slimību.

36 No *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinuma un no EPNI 2007. gada 8. marta atzinuma, kurus pieteikumā par pagaidu noregulējumu minēja prasītāja, izrietot, ka riskam par citu, nevis GSE dzīvnieku TSE ierosinātāju pārnešanu uz cilvēku ir pavisam hipotētisks raksturs, kura gadījumā piesardzības princips nav piemērojams.

37 Šajā sakarā Komisija atgādina, ka atbilstoši Regulas Nr. 178/2002 7. pantam piesardzības princips ir jāpiemēro tad, ja nav zinātniskas pārliecības, un ka šā principa īstenošanas pasākumiem ir jābūt samērīgiem.

38 2002. gada 11. septembra spriedumā lietā T-13/99 *Pfizer Animal Health*/Padome (*Recueil*, II-3305. lpp.) Pirmās instances tiesa precizēja piesardzības principa piemērošanas nosacījumus Kopienu tiesībās un uzskatīja, ka preventīvu pasākumu nevar pamatot ar pilnībā hipotētisku pieeju riskam un to var īstenot tikai tad, ja risks ir

pietiekami apliecināts pieejamajos zinātniskajos datos. No šā sprieduma izrietot, ka ir jābūt noteiktai iespējamībai, ka var iestāties negatīvās sekas, kuru novēršanai tiek pieņemti attiecīgie pasākumi, ņemot vērā, ka "nulles risks" nav iespējams.

39 Runājot par to, ka prasītāja apstrīd diferencējošo testu drošību, Komisija norāda, ka tie ir izstrādāti Kopienas references laboratorijas TSE noteikšanai un celma tipa noteikšanas zinātnieku un ekspertu grupā, kuru darbs ir ļāvis apliecināt uz bioķīmiskiem testiem balstītu ātro analīzes metodi GSE diferencēšanai no skrepi slimības.

40 Atbildētāja atgādina, ka 2005. gada janvārī tā izdarīja grozījumus Regulā Nr. 999/2001, uzliekot pienākumu veikt diferencējošo testu katrā aitu vai kazu ganāmpulkā atklātajā TSE "gadījumā", lai atklātu saslimšanu ar GSE. Tā uzsver, ka Regulā Nr. 727/2007 paredzētie elastīgie pasākumi tika veikti tikai divus gadus pēc šo testu ieviešanas, kad divus gadus bija novēroti un izvērtēti to rezultāti.

41 Šādos apstākļos Komisija, norādījusi, ka *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumā ir tikai atkārtots 2006. gada 15. maija atzinums, apgalvo, ka tas, ka *AFSSA* 2006. gadā uzskatīja, ka testi neļāva izslēgt GSE klātbūtni, nav pretrunā tam, ka 2007. gadā EPNI uz šo testu rezultātu pamata secināja, ka tie ir uzticami.

42 Pēdējais teikums EPNI secinājumos par šiem testiem esot izskaidrojams ar to, ka neviens bioloģisks tests pēc būtības nevar būt "perfekts". Šajā sakarā Komisija precizē, ka grūti interpretējamos rezultātus izskata iepriekš 39. punktā minētā zinātnieku

ekspertu grupas kolēģija un, ja nepieciešams, tiek veiktas papildu pārbaudes. Ja pēc šīm papildu pārbaudēm rezultāti joprojām nav pārliecinoši, šaubas izraisošos paraugus, saskaņā ar Komisijas teikto, testē uz dzīvām pelēm, lai saņemtu drošus rezultātus par attiecīgā TSE celma veidu.

43 Ja visi šie procesi tiek veikti rūpīgi, tas ļaujot ievērojami samazināt, pat pilnībā likvidēt sākotnējās šaubas par bioloģiskajiem testiem, taču esot jāatceras, ka šie testi nav cilvēku veselības aizsardzības pasākumi, bet tehnisks paņēmiens ātrai GSE un skrepi slimības diferencēšanai.

44 Šādos apstākļos Francijas iestāžu nostāja, ka piesardzības principa piemērošanai ir jānodrošina "nulles risks", neesot pamatota.

— Par riska pārvaldību

45 Prasītāja norāda, ka mazāk ierobežojoši pasākumi TSE apkarošanai, kas ieviesti ar apstrīdētajiem noteikumiem, nevar izslēgt risku, ko cilvēku veselībai rada TSE, un tie to var pat palielināt.

46 Prasības par dzīvnieku nokaušanu un pilnīgu iznīcināšanu aizstāšana ar iespēju saglabāt ganāmpulkus un nokauto dzīvnieku gaļu nodot lietošanai pārtikā nešķietot samērīgs pasākums. Saskaņā ar *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumu šobrīd neesot

pieejami piemēroti pasākumi, lai aizstātu TSE uzņēmīgo dzīvnieku nokaušanu un iznīcināšanu inficētajos ganāmpulkos.

47 Prasītāja turklāt apgalvo, ka ātrās noteikšanas testi, ko atbilstoši VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta d) apakšpunktam un 4. punktam veic uz lietošanai pārtikā nokauto dzīvnieku ķermeņiem, nav pietiekami visu TSE inficēto dzīvnieku identificēšanai, jo tie tiek veikti, izmantojot paraugus, kas noņemti no centrālās nervu sistēmas tikai tiem dzīvniekiem, kas ir vecāki par 18 mēnešiem vai kam ir izšķīlušies vairāk nekā divi pastāvīgi priekšzobi.

48 Turklāt, ja inficētā ganāmpulka dzīvnieki paliek saimniecībā, uzraudzības pasākumus veicot tikai divus gadus. Prasītāja uzsver, ka tādējādi dzīvniekus, kas ir saimniecībā brīdī, kad tiek atklāta saslimšana ar TSE, ja nav atklāts neviens cits infekcijas gadījums, pēc diviem gadiem var nokaut un nodot lietošanai pārtikā bez testa.

49 Prasītāja apgalvo, ka var paredzēt, ka ar apstrīdētajiem noteikumiem ieviestajā sistēmā lietošanai pārtikā tiks nodoti dzīvnieki, kas ir inficēti ar nenoteiktām TSE. Saskaņā ar aktuālajiem zinātniskajiem datiem nevarot izslēgt, ka ar citu TSE inficēto dzīvnieku gaļas un gaļas produktu patēriņš apdraud cilvēku veselību.

50 Visbeidzot, apstrīdēto noteikumu radīto veselības riska palielināšanos nepamatojot labums, ko tie var sniegt. Agrāko noteikumu saglabāšanas spēkā izmaksas neesot daudz lielākas par visām izmaksām, kas rodas, īstenojot apstrīdētajos noteikumos paredzētos nosacījumus un noteikumus, un tās esot niecīgas salīdzinājumā ar visu TSE kontroles pasākumu izmaksām. Tādējādi šīs izmaksas nešķietot nesamērīgas cilvēku veselības aizsardzības mērķa aspektā.

51 Šādos apstākļos Komisija esot pārkāpusi piesardzības principu, pieļaujot kļūdu riska pārvaldībā.

52 Komisija atgādina, ka līdz šim Regulas Nr. 999/2001 ietvaros pieņemto pasākumu mērķis ir cīnīties pret GSE, nevis pārējām TSE, piemēram, skrepi slimību, un ka, ņemot vērā šo pasākumu efektivitāti un ievērojamo situācijas uzlabošanos, tā 2005. gadā GSE infekcijas sakarā uzsāka visaptverošu stratēģiju. Šīs stratēģijas ietvaros jau esot veikts zināms skaits pasākumu, kuru mērķis ir padarīt elastīgākus agrāk pieņemtos noteikumus, un šajā stratēģijā iekļaujoties arī Francijas iestāžu apstrīdētie pasākumi par ar TSE inficētu mazo atgremotāju nokaušanu.

53 Runājot par vecuma kritēriju (par 18 mēnešiem vecāki dzīvnieki) vai uz zobu kritēriju (jābūt diviem pastāvīgiem priekšzobiem), kuri Kopienu tiesiskajā regulējumā slimību noteikšanas testa veikšanai paredzēti kopš 2002. gada, Komisija uzsver, ka Francijas iestādes tos līdz šim vēl nekad nav apstrīdējušas. Tā norāda, ka atklāt "prionu" smadzenēs dzīvniekiem, kuriem vēl nav 18 mēneši vai vēl nav divu patstāvīgu priekšzobu, ir ļoti mazas izredzes un ka *AFSSA* 2006. gada 20. jūlija atzinumā skaidri apstiprināja, ka jaunākus dzīvniekus testēt nav vērts.

54 Komisija atgādina, ka ar Regulu Nr. 727/2007 tiek grozīti ar TSE inficētajiem ganāmpulkiem piemērojamie veterinārās pārbaudes pasākumi, kas tika ieviesti ar Regulu Nr. 260/2003 pirms bija pieejami diferencējošie testi. Kopš 2005. gada janvārī stājās spēkā prasība veikt diferencējošos testus visos atklātajos TSE gadījumos, nevienā no šiem testiem, lai gan to skaits bija liels (2377 testi aitām un 339 — kazām), mazajiem atgremotājiem netika atklāta GSE infekcija.

55 Attiecībā uz intensīvās uzraudzības periodu, kas ilgst divus gadus pēc pēdējās TSE saslimšanas, iespēja, ka inficētie dzīvnieki šajā laika posmā netiek identificēti, esot ļoti maza. Saskaņā ar Komisijas viedokli tas nozīmē, ka šajos divos gados nokautie dzīvnieki nebūs inficēti.

56 Atbildētāja apgalvo, ka Francijas iestāžu minētais risks, proti, gaļas un citu iespējami bīstamu gaļas produktu nodošana lietošanai pārtikā, pastāvēja arī pirms Regulas Nr. 727/2007 pieņemšanas un ka tas tiek ņemts vērā riska pārvaldībā.

57 Prasītājas minētie 50 %, ko tā uzskatīja par inficēto, bet nokaušanas testos neatklāto slimo dzīvnieku skaitu, attiecoties uz visām TSE, no kurām tikai GSE esot zoonozi izraisoša slimība. Attiecībā uz zoonozi izraisošām slimībām un pieņemot, ka ar GSE iespējams inficēt aitas, kas gan ir gandrīz neiespējama, uz piesardzības principu balstīta situācija, EPNI 2007. gada 25. janvāra ziņojumā norādītais risks esot 0,3/0,5 GSE saslimšanas gadījumi no 10 000 nokautajiem dzīvniekiem.

58 Secinājumā Komisija uzskata, ka, ņemot vērā izstrādāto TSE apkarošanas stratēģiju un it īpaši pamatojoties uz to, ka tā ir izvirzījusi prasību izņemt īpašā riska materiālu, uzlikusi pienākumu uzraudzīt vispārēju saslimšanu ar TSE Eiropas Savienības teritorijā un pienākumu divus gadus aktīvi uzraudzīt visas saslimšanas ar TSE inficētajos ganāmpulkos, tā ir veikusi pienācīgu risku pārvaldību.

Pagaidu noregulējuma tiesneša vērtējums

— Ievada apsvērumi

59 Lai izvērtētu, vai šajā lietā ir izpildīts *fumus boni juris* nosacījums, vispirms ir jāizvērtē prasītājas galvenās prasības pamatojumā izvirzītā juridiskā pamata pamatotība un tātad jāpārbauda, vai argumenti par apgalvoto piesardzības principa pārkāpumu, ko šajā lietā esot izdarījusi Komisija, ir tik nopietni, ka tos nevar novērst šajā procesā par pagaidu noregulējumu (šajā sakarā skat. Tiesas priekšsēdētāja 1995. gada 19. jūlija rīkojumu lietā C-149/95 P(R) Komisija/*Atlantic Container Line* u.c., *Recueil*, I-2165. lpp., 26. punkts, un Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 1999. gada 30. jūnija rīkojumu lietā T-13/99 R *Pfizer Animal Health*/Padome, *Recueil*, II-1961. lpp., 132. punkts).

60 Kā Pirmās instances tiesa jau ir konstatējusi, piesardzības princips atbilstoši EKL 174. pantam ir viens no principiem, uz kuriem ir balstīta Kopienas politika vides aizsardzības jomā, kas ietver arī cilvēku veselības aizsardzību, un šis princips ir piemērojams arī tad, ja Kopienu iestādes kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros veic cilvēku veselības aizsardzības pasākumus (iepriekš 38. punktā minētais spriedums lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 114. punkts). Šis princips ir atzīts kopš tā laika nostiprinātā judikatūrā (skat. judikatūru, kas minēta iepriekš 38. punktā minētajā spriedumā lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 115. punkts).

61 Saskaņā ar piesardzības principu, ja nav skaidrības par cilvēku veselības apdraudējumu vai tā apmēru, Kopienu iestādes var veikt aizsardzības pasākumus, negaidot, kamēr tiek pilnībā pierādīta riska faktiskā esamība un smagums (Tiesas 1998. gada 5. maija spriedumi lietā C-180/96 Apvienotā Karaliste/Komisija, *Recueil*, I-2265. lpp., 99. punkts, un lietā C-157/96 *National Farmers' Union* u.c./Komisija, *Recueil*, I-2211. lpp., 63. punkts). Savukārt, ja jauni fakti maina riska izpratni vai tiek pierādīts, ka šo risku var ierobežot ar mazāk stingriem pasākumiem nekā pastāvošie, iestādēm, it īpaši Komisijai, kurai ir likumdošanas iniciatīvas pilnvaras, ir jāraugās, lai tiesiskais regulējums tiktu pielāgots jaunajai informācijai (Tiesas 2006. gada 12. janvāra spriedums lietā C-504/04 *Agrarproduktion Staebelow*, Krājums, I-679. lpp., 40. punkts).

62 Jāatzīmē arī, ka Regula Nr. 178/2002 ietver 7. pantu ar nosaukumu "Piesardzības princips", kas ir formulēts šādi:

"1. Īpašos apstākļos, kad, novērtējot pieejamo informāciju, identificēta iespējama kaitīga ietekme uz veselību, bet nav zinātniskas pārliecības, var pieņemt riska pārvaldības pagaidu pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu Kopienas izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, līdz saņem turpmāku zinātnisko informāciju par pilnīgāku riska novērtējumu.

2. Pasākumi, kas pieņemti, pamatojoties uz 1. punktu, ir proporcionāli un ierobežo tirdzniecību ne vairāk, kā vajadzīgs, lai sasniegtu Kopienas izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, ņemot vērā tehnisko un ekonomisko iespējamību un citus faktorus, ko uzskata par atbilstīgiem attiecīgajā jautājumā. Minētos pasākumus pārskata saprātīgā laikā, kas atkarīgs no tā, kāda ir identificētā riska dzīvībai vai veselībai iedaba, un tās zinātniskās informācijas veida, kura vajadzīga, lai gūtu lielāku zinātnisku pārliecību un veiktu pilnīgāku riska novērtējumu."

63 Šajā lietā jāatgādina, ka Parlaments un Padome, ņemot vērā dažu TSE cilvēku un dzīvnieku veselībai radīto risku un saņēmuši zinātnisku atzinumu par pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt iespējamo risku cilvēkiem un dzīvniekiem, kas var rasties no inficēto dzīvnieku produktu lietošanas, pieņēma Regulu Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu TSE profilaksei, kontrolei un apkarošanai inficētajiem liellopiem, aitām un kazām. Regula Nr. 999/2001, kuras juridiskais pamats ir EKL 152. panta 4. punkta b) apakšpunkts, "tieši attiecas uz cilvēku veselību" (Regulas Nr. 999/2001 preambulas otrais, trešais un ceturtais apsvērums).

64 Ar Regulas Nr. 727/2007 pielikuma 3) punktu tiek grozīts VII pielikums, kurā noteikta procedūra, kā tiek nokauti dzīvnieki, ko atbilstoši Regulas Nr. 999/2001 13. panta 1. punkta c) apakšpunktam identificē kā apdraudētus, un šai procedūrai pieļaujamās atkāpes.

65 Lietas dalībnieki ir vienisprātis, ka apstrīdētie noteikumi padara elastīgākus aitu un kazu ganāmpulkos, kuros ir atklāta saslimšana ar TSE, veicamos veterinārās pārbaudes pasākumus. Ja saslimšanu ar GSE var izslēgt pēc diferencējošo testu pārbaudēm, dalībvalstis turpmāk dzīvnieku nokaušanu un pilnīgu iznīcināšanu var aizstāt ar šo dzīvnieku paturēšanu saimniecībā stingrā uzraudzībā vai arī tos nokaut lietošanai pārtikā pēc TSE infekcijas pārbaudes ar ātrās noteikšanas testiem saskaņā ar Regulā Nr. 727/2007 paredzētajiem nosacījumiem.

66 Kā izklāstīts iepriekš 61. punktā, Kopienu iestādes var veikt vieglākus pasākumus nekā līdz šim, ja šie pasākumi var ierobežot risku, kura izpratni ir mainījuši jaunie dati.

67 Turklāt jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Kopienas likumdevējam tādā jomā kā šajā lietā ir atzīta plaša rīcības brīvība, jo tam ir jāpieņem politiska, ekonomiska un sociāla rakstura lēmums, kurā tam ir jāveic sarežģīts vērtējums. Šādā aspektā Kopienu tiesai, izskatot lietu pēc būtības, ir jāpārbauda tikai tas, vai, izmantojot šo rīcības brīvību, nav pieļauta acīmredzama kļūda vai pilnvaru nepareiza izmantošana, vai likumdevējs nav acīmredzami pārkāpis rīcības brīvības robežas (iepriekš 61. punktā minētais spriedums lietā *Agrarproduktion Staebelow*, 36. punkts, un iepriekš 38. punktā minētais spriedums lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 166. punkts).

68 Šajā lietā prasītāja apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi piesardzības principu, jo tā ir pieļāvusi kļūdu riska vērtējumā un riska pārvaldībā.

— Par riska vērtējumu

69 Prasītāja apgalvo, ka Komisijas minētie jaunie fakti nevar mainīt to, kā tiek uztverts risks, kas ņemts vērā Regulā Nr. 999/2001, un tādēļ Komisija ir pārkāpusi piesardzības principu, pieļaujot kļūdu riska vērtējumā.

70 Komisija, šķiet, neapstrīd, ka riska vērtējums piesardzības principa piemērošanas aspektā bija apstrīdēto noteikumu pieņemšanas priekšnosacījums. Rakstveida apsvērumos tā precizē, ka šajā riska vērtējumā, pirmkārt, ir jāietver zinātniska sadaļa un, otrkārt, jāparedz iespēja noteikt tādu riska pakāpi, ko uzskata par nepieņemamu, ievērojot, ka zinātnisks riska novērtējums ir priekšnosacījums "ikviena pasākuma" veikšanai.

71 No lietas materiāliem izriet, ka prasītājas apgalvojumu par Komisijas pieļauto kļūdu riska vērtējumā nopietnais raksturs galvenokārt ir jāizvērtē, ņemot vērā EPNI un tās bioloģiskā riska zinātnieku grupas 2007. gada 8. marta atzinumu, uz ko galvenokārt ir balstīta Regula Nr. 727/2007 un it īpaši apstrīdētie noteikumi.

72 Šajā sakarā jākonstatē, ka Regulas Nr. 727/2007 preambulas 9. apsvērumā ir konkrēta atsauce uz iepriekš minētā atzinuma secinājumiem, bet nav minēta viena tā daļa, kas varētu apstrīdēt apstrīdēto noteikumu pamatā esošo Komisijas dubulto premisu, proti, ka uz cilvēkiem nav iespējams pārnest citas TSE infekcijas, izņemot GSE, un ka diferencējošie testi ir uzticama metode.

73 Attiecīgajā atzinumā EPNI un tās bioloģiskā riska zinātnieku grupa norādīja, ka "nav pierādījumu, ka starp klasisku un/vai atipisku skrepi slimību un cilvēku saslimšanām ar TSE būtu epidemioloģiska vai molekulāra saikne", un ka "pašreizējie diferencējošie testi, kas aprakstīti Kopienu tiesību aktos un ir jāizmanto, lai atšķirtu skrepi slimību un GSE, ir uzticama metode GSE atšķiršanai no klasiskās un atipiskās skrepi slimības", bet šos divus apsvērumus papildina divas norādes ierobežojumu veidā, kas, šķiet, ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa un tātad ir jāvērtē kopsakarā, lai izprastu ekspertu uz Komisijas jautājumiem sniegtās zinātniskās atbildes nozīmi.

74 Tādējādi papildus iepriekš minētajiem apsvērumiem EPNI un tās bioloģiskā riska zinātnieku grupa skaidri precizēja, ka, "ņemot vērā citu dzīvnieku TSE ierosinātāju dažādību, šobrīd nav iespējams pilnībā izslēgt iespēju, ka šo slimību var pārnest uz cilvēkiem," un, runājot par diferencējošajiem testiem, "saskaņā ar aktuālajiem zinātniskajiem datiem nevar uzskatīt, ka šī testa diagnostika un tā specifikācija būtu perfekta".

75 Jāatzīmē, ka Komisija Regulā Nr. 727/007 ne tikai, nenorādot pamatojumu, izlaida daļu no EPNI secinājumiem, bet arī neprecīzi atveidoja pārējo secinājumu daļu. Kaut gan EPNI un tās bioloģiskā riska zinātnieku grupa par diferencējošiem testiem norādīja, ka tie šobrīd "šķiet" uzticama metode GSE atšķiršanai no klasiskās un atipiskās skrepi slimības, Komisija Regulas Nr. 727/2007 preambulas 9. apsvērumā min, ka šie testi "ir" uzticama metode.

76 Turklāt, kaut gan EPNI 2007. gada 8. marta atzinums sākotnēji šķiet vienīgais konkrētais zinātniskais vērtējums, kas bija apstrīdēto noteikumu pieņemšanas pamatā, prasītāja mutvārdu procesā iesniedza vairākus *AFSSA* atzinumus, ieskaitot 2007. gada 15. janvāra atzinumu, kurā izteikti tie paši ierobežojumi un šaubas par Komisijas dubulto premisu, kas bija pamatā šo noteikumu pieņemšanai. Atbildot uz Komisijas 2007. gada 20. aprīļa vēstulē uzdoto jautājumu par pretrunām attiecīgajos atzinumos, EPNI direktors skaidri atzina šo abu iestāžu viedokļu pilnīgu sakritību, taču par šo secinājumu nebija informēti *CPCASA* biedri, kuriem, sākot ar 2007. gada 24. aprīli, pat pirms Komisijas EPNI direktoram atbildes sniegšanai dotā termiņa beigām, bija jālemj par regulas grozījumu projektu.

77 Šādos apstākļos Komisijai, šķiet, nav pamata atsaukties uz zinātnieku "vienprātību" jautājumā par to, ka uz cilvēku nav iespējams pārnest citas dzīvnieku TSE infekcijas, izņemot GSE.

78 Komisijas apgalvojums, ka šajā lietā piesardzības princips nav jāpiemēro, ņemot vērā "pavisam teorētisko" iespēju, ka uz cilvēku var pārnest dzīvnieku izcelsmes TSE ierosinātājus, izņemot GSE ierosinātājus, un ka diferencējošie testi ir uzticama metode, vismaz sākotnēji nešķiet pamatots.

79 Jāatgādina, ka, tā kā "nulles risks" faktiski nepastāv, piesardzības principu var piemērot tikai tad, ja pastāv risks cilvēku veselībai, kas vēl nav pilnībā pierādīts, bet kas nebalstās uz vienkāršiem zinātniski nepārbaudītiem pieņēmumiem. Turklāt, piemērojot piesardzības principu, kas hipotētiski jānotiek zinātnisku šaubu apstākļos, nevar prasīt, lai riska vērtējums Kopienu iestādēm sniegtu zinātniskus pierādījumus par faktisko risku un par iespējamo negatīvo seku smagumu riska iestāšanās gadījumā (iepriekš 38. punktā minētais spriedums lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 142. un 146. punkts).

80 Šajā lietā Komisija neapstrīd, ka EPNI 2007. gada 8. marta atzinumā ir izpildīti izcilības, pārskatāmības un neatkarības kritēriji, kādiem ir jāatbilst zinātniskajiem atzinumiem (par šo prasību skat. iepriekš 38. punktā minēto spriedumu lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 159. punkts). Attiecīgais atzinums ietver ne tikai atbildes uz Komisijas uzdotajiem jautājumiem, bet arī zinātniskus skaidrojumus ar atsaucēm, kas ir secinājumu pamatā un kas iestādei dod iespēju izlemt, vai ir jāveic kādi pasākumi. Arī *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinums, šķiet, atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem.

81 EPNI 2007. gada 8. marta atzinumā ir skaidri precizēts, ka:

"Šobrīd nav zinātnisku datu par to, ka kādu citu TSE ierosinātāju, izņemot GSE ierosinātāju, varētu uzskatīt par zoonozi izraisošu. Tomēr pastāv ievērojamas zinātniski pamatotas šaubas jautājumā par to, vai visus TSE infekciju ierosinātājus dabiskos apstākļos ir iespējams pārnest uz cilvēkiem."

82 Turklāt bioloģiskā riska zinātnieku ekspertu grupa atgādināja EPNI 2007. gada janvāra atzinumu, kas bija formulēts šādi:

"[Diferencējošie testi] mazo atgremotāju uzraudzīšanā ir palīdzējuši precīzāk noteikt slimības izplatīšanos. Tomēr, pretēji šim optimistiskajam viedoklim, *BIOHAZ* zinātnieku grupa ir atzinusi, ka loģistikas apsvērumu dēļ diferencējošo testu jūtīgums un specifika netika izvērtēta eksperimentos un vēl ir jāizpēta iespējamie kļūdu faktori, piemēram, dzīvnieka vienlaikus inficēšanās ar skrepi slimību un GSE."

83 Turklāt ir grūti iedomāties, ka EPNI bioloģiskā riska zinātnieku ekspertu grupa, izdarot secinājumus par diferencējošo testu drošību, būtu varējusi neņemt vērā Komisijas rakstveida apsvērumos izvirzīto apgalvojumu, ka neviens bioloģisks tests pēc būtības nevar būt perfekts.

84 Atbildētāja turklāt nav sniegusi skaitlisku novērtējumu par diferencējošā testa rezultātiem un tiesas sēdē atzina grūtības, ko rada statistikas datu trūkums. Komisijas argumenti par tāda riska neitralizēšanu, kas saistīts ar šķietami negatīvo likmi papildu testu dēļ, kurus veic grūti interpretējamu rezultātu gadījumā, attaisno nepieciešamību veikt detalizētu pārbaudi, ko nevar īstenot pagaidu noregulējuma procedūrā.

85 Tādēļ vismaz sākotnēji var uzskatīt, ka abi iepriekš minētie atzinumi liecina, ka, neraugoties uz dažiem zinātniskiem atklājumiem, pastāv zinātniskas šaubas, pirmkārt, par to, vai dzīvnieku izcelsmes TSE ierosinātājus, izņemot GSE ierosinātājus, ir iespējams pārnest uz cilvēkiem, un, otrkārt, par to, vai diferencējošie testi ir uzticama metode.

86 Šajā procedūrā piemērojot tādu pašu pieeju kā iepriekš 38. punktā minētajā spriedumā lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, izrādās, ka, ņemot vērā visus lietas materiālus un debates tiesas sēdē, prasītājas apgalvojums, ka zinātniskie atklājumi par mazo atgremotāju saslimšanu ar TSE nav pietiekami, lai grozītu viedokli par risku, ko šīs slimības rada cilvēku veselībai, nav nepamatots. Šādos apstākļos iebildums par piesardzības principa pārkāpumu tādēļ, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu riska vērtējumā, pamato detalizētu pārbaudi, kas jāveic tikai tiesai, kas izskata lietu pēc būtības.

— Par riska pārvaldību

87 Prasītāja apgalvo, ka vieglāki TSE apkarošanas pasākumi, kas ieviesti ar apstrīdētajiem noteikumiem, neļauj ierobežot risku, ko cilvēku veselībai rada TSE, un pat var šo risku palielināt. Komisija tādējādi esot pārkāpusi piesardzības principu, pieļaujot kļūdu riska pārvaldībā.

88 Jāatgādina, ka riska zinātniskai novērtēšanai ir jāļauj kompetentajai iestādei riska pārvaldības ietvaros izlemt, kādi pasākumi šķiet piemēroti un nepieciešami, lai novērstu riska iestāšanos (iepriekš 38. punktā minētais spriedums lietā *Pfizer Animal Health*/Padome, 163. punkts). Tādējādi riska novērtējums ir noteicošais šī riska pārvaldības vērtējumā.

89 Kā izklāstīts iepriekš, apstrīdētie noteikumi padara elastīgākus veterinārās pārbaudes pasākumus, kas veicami aitu un kazu ganāmpulkos, kuros pēc ātrās noteikšanas testa rezultātiem ir apstiprināta saslimšana ar TSE. Ja pēc diferencējošā testa var izslēgt

visu pārējo saimniecībā turēto aitu un kazu saslimšanu ar GSE, ciktāl iespējams identificēt, dzīvnieku vecāku, kuriem apstiprināta slimības diagnoze, kā arī tādu mātīšu pēdējo pēcnācēju, kurām apstiprināta slimības diagnoze, nokaušana un pilnīga iznīcināšana ir tikai fakultatīvs pasākums. Šā pasākuma vietā kompetentā iestāde var:

— likt nekavējoties nokaut lietošanai pārtikā visas pārējās saimniecībā turētās aitas un kazas un, ciktāl iespējams identificēt, dzīvnieka, kuram konstatēta slimība, vecākus, kā arī tādas mātītes pēdējos pēcnācējus, kurai konstatēta slimība, bet dzīvnieki, kuri ir vecāki par 18 mēnešiem vai kuriem ir izšķīlušies vairāk nekā divi patstāvīgi priekšzobi, TSE noteikšanai ir jāpārbauda ar ātrās noteikšanas testiem (VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta d) apakšpunkts);

— ja ir izpildīti VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļā minētie nosacījumi, saglabāt saimniecībā visas aitas un kazas, aizliedzot tās pārvietot uz citām saimniecībām divus gadus pēc pēdējās TSE diagnozes apstiprināšanas, taču šajā laika posmā dzīvniekus drīkst nokaut un kautķermeni nodot lietošanai pārtikā, bet dzīvniekiem, kas vecāki par 18 mēnešiem, ir jāveic TSE diagnozes ātrās noteikšanas tests (VII pielikuma A nodaļas 4. punkts).

90 Tādējādi jaunie Komisijas ieviestie noteikumi balstās uz TSE diagnozes ātrās noteikšanas testiem, kas tiek veikti sākotnēji un vēlāk.

91 Sākotnēji šie testi ir daļa no aitu un kazu kontroles programmas, kas ieviesta ar Komisijas 2002. gada 14. februāra Regulu (EK) Nr. 270/2002, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 999/2001 attiecībā uz īpašu riska materiālu un TSE epidemioloģisko uzraudzību un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1326/2001 attiecībā uz dzīvnieku barību un aitu un kazu, un to produktu laišanu tirgū (OV L 45, 4. lpp.).

92 Jāatzīmē, ka šī programma neattiecas uz visiem dzīvniekiem, kas paredzēti lietošanai pārtikā, bet ir balstīta uz paraugu noņemšanu. Ar ātrās noteikšanas testiem pārbauda tikai daļu no dzīvniekiem, kas nokauti lietošanai pārtikā, bet pozitīvas reakcijas gadījumā tos pārbauda ar diferencējošo testu metodi, ar kuru, pēc Komisijas domām, var atšķirt ar skrepi slimību slimu dzīvnieku no dzīvnieka ar GSE infekciju un kas nosaka iespējas, kas kompetentajām iestādēm ir veterināro pārbaužu jomā.

93 Nav šaubu, ka ātrās noteikšanas testus TSE identificēšanai īsteno tikai uz centrālās nervu sistēmas audiem, kas noņemti attiecīgajam dzīvniekam. Prasītāja norāda un Komisija neapstrīd, ka ir zinātniski pierādīts, ka mazu atgremotāju GSE slimības gadījumā un klasiskās skrepi slimības gadījumā prionu patogēns centrālās nervu sistēmas audos testos nosakāmā daudzumā parādās vēlu, kaut gan tas var būt sastopams zināmos pavisam jaunu dzīvnieku perifēriskos audos, no kuriem paraugus nenoņem. *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumā ir skaidri minēts, ka "negatīvi *obex* testu rezultāti negarantē, ka mazo atgremotāju infekcijas stāvoklis GSE vai skrepi slimības ziņā tiek noteikts pareizi", it īpaši tad, ja dzīvnieka genotips ir jūtīgs.

94 Prasības pamatojumam prasītāja iesniedza arī *AFSSA* 2007. gada 13. jūnija atzinumu, kurā norādīts, ka, pamatojoties uz Francijā apkopotajiem datiem par aitām, "ir pierādīts, ka ar *obex* testiem identificē tikai 50 % slimo dzīvnieku inficētajos ganāmpulkos,

pārējie 50 % ir tie dzīvnieki, kuriem limfoīdu orgānu infekcija ir inkubācijas periodā". Komisija rakstveida apsvērumos šo *AFSSA* atzinumu neapstrīdēja, bet tikai norādīja, ka minētais skaitlis ir "jāvērtē uzmanīgi" un ka tas attiecas uz visām TSE slimībām, no kurām tikai GSE ir zoonozi izraisoša slimība.

95 Vēlākā stadijā ātrās noteikšanas testi TSE pārbaudei nosaka, vai var laist tirgū no tādiem dzīvniekiem iegūtu gaļu un gaļas produktus, kas uzturējušies ganāmpulkā, kurā ir atklāta saslimšana ar TSE un kurā saskaņā ar Komisijas viedokli ar diferencējošo testu var izslēgt saslimšanu ar GSE.

96 No apstrīdētajiem noteikumiem izriet, ka dzīvniekus, ieskaitot ģenētiski jūtīgas aitas un kazas, kas pieder saimniecībai, kurā ir apstiprināta TSE diagnoze, turpmāk var nokaut lietošanai pārtikā, kaut gan saskaņā ar regulējumu, kas bija spēkā pirms Regulas Nr. 727/2007, tie bija jānokauj un jāiznīcina.

97 Kā izklāstīts iepriekš 92. un 93. punktā, starp šiem dzīvniekiem var būt arī tādi, kurus ir atļauts nokaut lietošanai pārtikā, nepārbaudot TSE ar ātrās noteikšanas testu, jo tie neatbilst šim testam noteiktajiem kritērijiem, bet tomēr, iespējams, pārnēsā infekcijas ierosinātāju.

98 Ar ātrās noteikšanas testu TSE pārbauda tikai dzīvniekiem, kuri ir vecāki par 18 mēnešiem vai kuriem ir izšķīlušies vairāk nekā divi patstāvīgi priekšzobi, ņemot vērā, ka otrais kritērijs ir minēts tikai attiecībā uz tūlītējas nokaušanas gadījumiem, kas paredzēti VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta d) apakšpunktā, un saskaņā ar

Komisijas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem nav minēts attiecībā uz nokaušanu, kas jāizdara VII pielikuma A nodaļas 4. punktā paredzētajā divu gadu uzraudzības periodā.

99 Šie vecuma un zobu kritēriji balstīti uz varbūtības koeficientu atklāt patogēno prionu smadzenēs, kur tas tādos daudzumus, lai būtu novērojams centrālās nervu sistēmas audos, uzkrājas vēlāk. Ciktāl ar attiecīgo testu slimību var atklāt tikai vēlākā stadijā, šķiet, sākotnēji var secināt, ka dzīvniekiem, kuri ir pakļauti testiem un ir inficēti, saslimšanu var arī neatklāt, ja to centrālajā nervu sistēmā nav uzkrājies pietiekams daudzums patogēnā priona.

100 Jāatgādina, ka Komisija nopietni neapstrīd *AFSSA* 2007. gada 13. jūnija atzinumu, kurā šī iestāde uzskata, ka nokaušanas brīdī veiktajās pārbaudēs netiek atklāti 50 % ar TSE inficētu aitu.

101 Turklāt, VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļu lasot kopā ar VII pielikuma A nodaļas 4. punktu, izriet, ka aitas un kazas saimniecībā, kurā ir atklāta saslimšana ar TSE, var tur palikt un tās var nokaut lietošanai pārtikā pēc diviem gadiem, neveicot testu TSE noteikšanai.

102 Šāds konstatējums ir jāizvērtē, ņemot vērā *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumu, ka risks saslimt ar TSE dzīvniekam ganāmpulkā, kas inficēts ar klasisko skrepi slimību, ir no 20 līdz 600 reizes lielāks nekā risks saslimt ar TSE tādam dzīvniekam, kas pieder pie vispārējas dzīvnieku grupas, bet ģenētiski jūtīgiem dzīvniekiem šī riska pakāpe ir vēl lielāka. Lai gan Komisija tiesas sēdē pamatoti norādīja, ka pat *AFSSA* ekspertu komiteja attiecīgos aprēķinus uzskata par aptuveniem, tā principā neapstrīdēja šo apgalvojumu par palielinātu riska pakāpi attiecībā uz saslimšanas iespēju iepriekš izklāstītajā situācijā.

103 Komisija tikai apgalvo, ka ir ļoti maza iespēja neatklāt inficētos dzīvniekus divu gadu laikā, jo "tas nozīmē, ka šo divu gadu laikā nevienam no nokautajiem dzīvniekiem šī infekcija nebūtu atklāta".

104 Tomēr nav šaubu, ka ne visus dzīvniekus, kas nokauti lietošanai pārtikā, pārbauda ar ātrās noteikšanas testiem, kas ļauj atklāt saslimšanu ar TSE.

105 Turklāt jāatzīmē, ka Komisija rakstveida apsvērumos atzīst, ka skrepi slimībai ir mainīgs inkubācijas periods, kurš ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, ieskaitot dzīvnieka gēnus un slimības ierosinātāja celmu. No debatēm tiesas sēdē izriet, ka inkubācijas periods var būt ilgāks par diviem gadiem, jo Komisija minēja "vidēji divi gadi", savukārt prasītāja šo periodu vērtē kā četrus vai piecus gadus.

106 Šādos apstākļos prasītājas apgalvojums, ka ir paredzams, ka ar apstrīdētajiem noteikumiem ieviestajā režīmā lietošanai pārtikā tiks dota dzīvnieku gaļa, kaut gan tā ir inficēta ar neatklātu TSE, šķiet pamatots.

107 Kā jau izklāstīts, vismaz sākotnēji var uzskatīt, ka *AFSSA* 2007. gada 15. janvāra atzinumā un EPNI 2007. gada 8. marta atzinumā ir izteiktas reālas zinātniskas šaubas par apstākļiem, kādos TSE infekcijas, izņemot GSE, var pārnest uz cilvēkiem. Saskaņā ar aktuālajiem zinātniskajiem datiem nevar izslēgt, ka ar TSE infekcijām, izņemot GSE, inficētu dzīvnieku gaļas un gaļas produktu lietošana pārtikā apdraud cilvēku veselību.

108 Turklāt abos iepriekš minētajos atzinumos izteiktas nopietnas zinātniskas šaubas par diferencējošo testu drošību, kas nozīmē, ka tirgū var tikt laista tādu dzīvnieku gaļa un gaļas produkti, kas pārnēsā neatklātus GSE celmus, un tas faktiski apdraud cilvēku veselību.

109 Rakstveida apsvērumos Komisija apgalvo, ka aitām iespēja saslimt ar GSE ir "gandrīz neiespējama".

110 Tomēr jāatzīmē, ka Regulas Nr. 727/2007 preambulas 6. apsvērumā minēts, ka "2005. gadā atklāja [GSE] kazām un trīs neparastus TSE gadījumus aitām, kur nevarēja izslēgt GSE varbūtību". Tiesas sēdē Komisija precizēja, ka šie trīs gadījumi vēl tika pārbaudīti un ka šajā stadijā nevar izdarīt galīgus secinājumus.

111 Komisija arī iesniedza EPNI 2007. gada 25. janvāra atzinumu, kurā riska pakāpe tikai aitu saslimšanai ar GSE ir aprēķināta 0,3/0,5 apmērā no 10 000 nokautajiem dzīvniekiem. Kā pamatoti uzsver prasītāja, lai noteiktu precīzu saslimšanu daudzumu, šis aprēķins ir jāattiecina uz visām Kopienas teritorijā turētajām aitām, kuru skaits saskaņā ar prasītājas vērtējumu ir 67 miljoni.

112 Katrā ziņā ir jānorāda, ka risks, ko cilvēku veselībai izraisa mazo atgremotāju slimošana ar GSE, ir skaidri atzīts VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta a) apakšpunktā, kurā paredzēts, ka, ja aitām vai kazām tiek apstiprināta TSE diagnoze un ja nevar izslēgt saslimšanu ar GSE, ir jānokauj un pilnībā jāiznīcina visi dzīvnieki, it īpaši visas saimniecībā esošās aitas un kazas un, ciktāl iespējams identificēt, dzīvnieka, kuram atklāta slimība, vecāki, kā arī tādas mātītes, kurai atklāta slimība, pēdējie pēcnācēji.

113 Visbeidzot, Komisija uzsver, ka risks lietot pārtikā ar TSE inficētu dzīvnieku gaļu nav jauns risks, jo tas jau pastāvēja pirms Regulas Nr. 727/2007 pieņemšanas un tika ņemts vērā riska pārvaldībā.

114 Papildus tam, ka šis apsvērums ir pretrunā atbildētājas pašas apgalvojumam, ka Francijas iestāžu nostājas mērķis ir pieprasīt, lai piesardzības principa piemērošana sasniegtu "nulles risku", šķiet, nav iespējams situāciju cilvēku veselības jomā pirms Regulas Nr. 727/2002 pieņemšanas salīdzināt ar situāciju, ko rada apstrīdēto noteikumu piemērošana.

115 Jāatzīmē, ka, trūkstot sistemātiskam plānam Regulā Nr. 270/2002 paredzētajai kazu un aitu uzraudzībai un iespējai nodot lietošanai pārtikā no ģenētiski izturīgiem dzīvniekiem iegūtu gaļu un gaļas produktus, klāt nāk tādas gaļas un produktu laišana tirgū, kas iegūti no dzīvniekiem, kas nākuši no ar TSE inficētiem ganāmpulkiem un kuriem ir jūtīgais genotips, un kurus pirms Regulas Nr. 727/2007 stāšanās spēkā būtu bijis jānokauj un pilnībā jāiznīcina.

116 Secinājumā prasītājas apgalvojums, ka, piemērojot apstrīdētos noteikumus, nav iespējams ierobežot risku, ko cilvēku veselībai rada TSE, un šie noteikumi, iespējams, to pat palielina, sākotnēji nešķiet nepamatots. Šādos apstākļos iebildums par piesardzības principa pārkāpumu tādēļ, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu riska pārvaldībā, pamato sīkāku izvērtēšanu, ko var darīt tikai tiesa, kas lietu izskata pēc būtības.

Par steidzamību

Lietas dalībnieku argumenti

117 Prasītāja norāda, ka tā lūdz apturēt apstrīdēto noteikumu piemērošanu tādēļ, ka, tos īstenojot, var tikt nodarīts smags un nelabojams kaitējums cilvēku veselībai. Šajā sakarā tā norāda, ka, tā kā, sākot ar 2007. gada 17. jūliju, tirgū var laist gaļu un gaļas produktus, kas iegūti, nokaujot ar TSE inficētos ganāmpulkos dzīvniekus, kuriem infekcija nav atklāta, tas apdraud cilvēku veselību.

118 Tā piebilst, ka, lai gan kaitējuma rašanās nav droša, kaitējuma iespējamība ir pietiekami liela, lai pamatotu lūgto pagaidu pasākumu īstenošanu.

119 Komisija norāda, ka Francijas iestādes lūdz apturēt apstrīdēto noteikumu piemērošanu apgalvotā riska cilvēku veselībai dēļ, kas izriet no šo noteikumu piemērošanas un it īpaši no tā, ka gaļu no ar TSE, izņemot GSE, inficētiem dzīvniekiem un citus produktus no šīs gaļas varētu laist tirgū lietošanai pārtikā.

120 Tā norāda, ka, neņemot vērā, ka šāda situācija pastāv jau tagad, ir jāatgādina, ka šobrīd nav pierādījumu par skrepi slimības pārnešanu uz cilvēkiem un ka diferencējošie testi ir ne tikai droši, bet ir daļa no daudziem citiem pasākumiem.

121 Tādējādi Komisija uzskata, ka smaga un nelabojama kaitējuma risks, ko minējušas Francijas iestādes, ir hipotētisks un tādēļ nepamato prasītos pasākumus.

Pagaidu noregulējuma tiesneša vērtējums

122 Jāatgādina, ka pagaidu noregulējuma tiesvedības mērķis ir nodrošināt nākotnē pieņemamā galīgā lēmuma pilnīgu iedarbību, lai nepieļautu robu Kopienu tiesu nodrošinātajā tiesiskajā aizsardzībā (Tiesas priekšsēdētāja 1996. gada 3. maija rīkojums lietā C-399/95 R Vācija/Komisija, *Recueil*, I-2441. lpp., 46. punkts). Lai sasniegtu šo mērķi, lūguma veikt pagaidu pasākumus steidzamība ir jānovērtē, ņemot vērā nepieciešamību pieņemt pagaidu lēmumu, lai novērstu, ka lietas dalībniekam, kas lūdz pagaidu noregulējumu, tiktu nodarīts smags un nelabojams kaitējums (Tiesas priekšsēdētāja 1999. gada 18. novembra rīkojums lietā C-329/99 P(R) *Pfizer Animal Health*/Padome, *Recueil*, I-8343. lpp., 94. punkts).

123 Lietas dalībniekam, kurš norāda uz smagu un nelabojamu kaitējumu, ir jāpierāda tā esamība. Lai gan šajā sakarā netiek prasīts, lai kaitējuma rašanās tiktu pilnīgi droši pierādīta, un pietiek ar to, ka tiek pierādīta iespēja, ka tas var rasties, prasītājiem tomēr ir pienākums pierādīt faktus, ar kuriem pamatota šāda kaitējuma iespēja (Tiesas 1993. gada 29. jūnija rīkojums lietā C-280/93 R Vācija/Padome, *Recueil*, I-3667. lpp., 34. punkts, un Tiesas priekšsēdētāja 2001. gada 17. jūlija rīkojums lietā C-180/01 P-R Komisija/*NALOO*, *Recueil*, I-5737. lpp., 53. punkts).

124 Šajā lietā Francijas iestādes, kuras ir atbildīgas par vispārējām interesēm saistībā ar cilvēku veselības aizsardzību, lūdz apturēt apstrīdēto noteikumu piemērošanu cilvēku veselības riska dēļ, kas izriet no šo noteikumu īstenošanas.

125 Kā ir norādījusi prasītāja un Komisija nav apstrīdējusi, minētā situācija ir jāizvērtē, ņemot vērā no mazajiem atgremotājiem iegūtas gaļas tirdzniecības apmēru Kopienā.

126 Šajā sakarā nav šaubu, ka kopš 2007. gada 17. jūlija visā Eiropas teritorijā lietošanai pārtikā var nokaut aitas, ieskaitot jūtīgā genotipa dzīvniekus, un kazas, kas audzētas ganāmpulkos, kuros atklāta saslimšana ar TSE.

127 Šīs lietas gadījumā steidzamības izvērtēšanai ir jāņem vērā, ka faktiskie un tiesību argumenti, kurus *fumus boni juris* pamatojumam ir izvirzījusi prasītāja, ņemot vērā pagaidu noregulējuma tiesneša rīcībā esošos pierādījumus, šķiet nopietni.

128 Tādējādi jāuzskata, ka kopš 2007. gada 17. jūlija ir iespējams, ka lietošanai pārtikā tiek nodota tādu dzīvnieku gaļa vai gaļas produkti, kas ir inficēti ar TSE.

129 Jānorāda, ka divas neatkarīgas specializētas iestādes nesen ir secinājušas, ka, lai gan nav pierādījumu, ka starp klasisku un/vai atipisku skrepi saslimšanu un cilvēku saslimšanām ar TSE būtu epidemioloģiska vai molekulāra saikne, un ka GSE

ierosinātājs ir vienīgais TSE ierosinātājs, ko var raksturot kā zoonozi izraisošu, šo slimību dažādības dēļ šobrīd nav iespējams izslēgt pārējo TSE ierosinātāju pārnešanu uz cilvēkiem. Šādos apstākļos dzīvnieku, kas inficēti ar TSE, izņemot GSE, gaļas un gaļas produktu lietošana pārtikā potenciāli apdraud cilvēku veselību.

130 Šo abu iestāžu atzinumos ir arī izteiktas zinātniska rakstura šaubas par GSE atšķiršanai no skrepi slimības izmantoto diferencējošo testu drošību. Taču ar GSE inficēta dzīvnieka gaļas un gaļas produktu lietošana pārtikā nopietni apdraud cilvēku veselību.

131 Lai gan, kā uzsver Komisija, risks cilvēku veselībai, ko izraisa ar TSE inficēto dzīvnieku gaļas un produktu atrašanās tirgū, pastāvēja pirms apstrīdēto noteikumu pieņemšanas, šis risks būtiski palielinājās pēc šo noteikumu stāšanās spēkā, jo tirgū tiek laisti visi tādu ar TSE inficēto ganāmpulku dzīvnieku gaļas produkti un gaļa, kuri, piemērojot pirms Regulas Nr. 727/2007 spēkā esošo režīmu, bija jānokauj un jāiznīcina.

132 Jāatzīmē, ka 2007. gada 13. jūnija atzinumā *AFSSA* saistībā ar aprēķiniem tikai par inficēto dzīvnieku skaitu norāda, ka apstrīdēto noteikumu piemērošana 2006. gadā būtu izraisījusi vismaz 1000 tādu Francijā iegūtu kautķermeņu nodošanu lietošanai pārtikā, kuros ir ļoti daudz infekciju.

133 Šādos apstākļos jāsecina, ka šajā gadījumā steidzamības nosacījums ir izpildīts.

Par interešu izsvēršanu

Lietas dalībnieku argumenti

134 Prasītāja atgādina, ka, lai gan esošā tiesiskā regulējuma saglabāšana prasa izmaksas, tās nav nesamērīgas cilvēku veselības aizsardzības apdraudējuma aspektā, bet apstrīdēto noteikumu īstenošana varētu nodarīt smagu un nelabojamu kaitējumu cilvēku veselībai.

135 No judikatūras izrietot, ka pēc attiecīgo interešu izsvēršanas var tikai atzīt, ka cilvēku veselības aizsardzība pret nāvējošu risku, ko nevar izslēgt, ņemot vērā aktuālos zinātniskos datus, ir uzskatāma par neatliekamu prioritāti salīdzinājumā ar ekonomiska rakstura apsvērumiem (Tiesas 1996. gada 12. jūlija rīkojums lietā C-180/96 R Apvienotā Karaliste/Komisija, *Recueil*, I-3903. lpp., 90.–93. punkts).

136 Prasītāja piebilst, ka iespējama apstrīdēto noteikumu atcelšana tiesā, kas izskata lietu pēc būtības, nemainīs situāciju, kādu radītu apstrīdēto noteikumu tūlītēja piemērošana.

137 Tādējādi prasītāja uzskata, ka attiecīgo interešu izsvēršana pamato apstrīdēto noteikumu piemērošanas apturēšanu.

138 Komisija apstrīd prasītājas apgalvojumus par iespējami bīstamās gaļas un gaļas produktu nodošanu lietošanai pārtikā un apgalvo, ka saskaņā ar aktuālajiem zinātnis-

kajiem datiem neesot pamata turpināt visa ganāmpulka, izņemot izturīgo dzīvnieku, nokaušanu un iznīcināšanu un šāda prakse esot arī pretrunā samērīguma principam.

139 Tā uzskata, ka Regulas Nr. 999/2001 jaunie noteikumi ietver lielākas izvēles iespējas lauksaimniekiem un neapdraud šobrīd pastāvošo patērētāju veselības aizsardzības līmeni un ka šādos apstākļos attiecīgo interešu izsvēršana acīmredzami ir par labu apstrīdēto pasākumu piemērošanai.

Pagaidu noregulējuma tiesneša vērtējums

140 Kad pagaidu noregulējumu tiesnesis, izskatot pieteikumu par pagaidu pasākumiem, izsver visas iesaistītās intereses, viņam ir jāizvērtē, vai tas, ja tiesa, kas izskata lietu pēc būtības, atcels apstrīdēto aktu, ļaus mainīt situāciju, kas radusies tā tūlītējas izpildes dēļ, un pretēji — vai, ja prasība lietā pēc būtības tiks noraidīta, minētā akta piemērošanas apturēšana nelabvēlīgi neiespaidos tā pilnīgu iedarbību (iepriekš 59. punktā minētais rīkojums lietā Komisija/*Atlantic Container Line* u.c., 50. punkts, un iepriekš 135. punktā minētais rīkojums lietā Apvienotā Karaliste/Komisija, 89. punkts).

141 Šajā sakarā jāatgādina, ka principā cilvēku veselības aizsardzības prasībām neapšaubāmi ir jāpiešķir lielāka nozīme nekā ekonomiska rakstura apsvērumiem (skat. Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 1999. gada 30. jūnija rīkojumu lietā T-70/99 R *Alpharma*/Padome, *Recueil*, II-2027. lpp., 152. punkts un tajā minētā judikatūra). No tā izriet, ka, ja pastāv nopietni draudi cilvēku veselībai, pagaidu noregulējuma tiesnesis, lai gan tam ir formāla brīvība interešu izsvēršanā, gandrīz nenovēršami pieņems lēmumu par labu veselības aizsardzībai (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 11. aprīļa rīkojumu lietā T-392/02 R *Solvay Pharmaceuticals*/Padome, *Recueil*, II-1825. lpp., 122. punkts).

142 Rakstveida apsvērumos Komisija nav minējusi, ka ekonomiski apsvērumi liegtu apmierināt prasītājas iesniegto lūgumu pārtraukt piemērošanu, bet atkārtoti apgalvo, ka ir pierādījusi, ka, īstenojot apstrīdētos noteikumus, lietošanai pārtikā netiks nodota bīstama gaļa un gaļas produkti un ka saskaņā ar aktuālajiem zinātniskajiem datiem visa ganāmpulka nokaušana un iznīcināšana ir nesamērīgs pasākums.

143 Tomēr jāatgādina, ka, ņemot vērā pagaidu noregulējuma tiesneša rīcībā esošos pierādījumus, prasītājas sniegtie faktiskie un tiesību argumenti *fumus boni juris* pamatojumam šķiet pamatoti un iepriekš tika secināts, ka pastāv nopietni draudi radīt smagu un nelabojamu kaitējumu cilvēku veselībai.

144 Kā pamatoti norāda prasītāja, apstrīdēto noteikumu piemērošanas apturēšana šos noteikumus neietekmēs nelabvēlīgi gadījumā, ja prasība lietā pēc būtības tiks noraidīta, jo tas nozīmēs tikai to atlikšanu uz laiku. Turpretī faktiskas un tūlītējas apstrīdēto noteikumu piemērošanas rezultātā lietošanai pārtikā tiks nodota potenciāli bīstama gaļa un gaļas produkti un ir iespējama patērētāju inficēšanās, bet šādu situāciju vairs nevarētu labot, atceļot apstrīdētos noteikumus tiesā, kas izskata lietu pēc būtības.

145 Saistībā ar apsvērumu par lielāku lauksaimnieku rīcības brīvību — Komisija tiesas sēdē precizēja, ka lauksaimnieki saskaras ar lielām grūtībām atjaunot ganāmpulkus ar izturīgiem dzīvniekiem un ka apstrīdētajos noteikumos paredzētā veterinārās pārbaudes pasākumu elastība faktiski ļautu labāk nodrošināt, lai lopkopji ievērotu pienākumu paziņot par saslimšanas gadījumiem, un tādējādi efektīvi novērst "slimības izplatīšanās risku".

146 Tomēr jāatzīmē, ka Komisija pati ir uzsvērusi, ka iespēja saglabāt dzīvniekus saimniecībā, kur ir atklāta saslimšana ar TSE, paredz intensīvu šīs saimniecības uzraudzību divu gadu laikā, kas ir situācija, kas rada ierobežojumus lauksaimniekam un *a priori* nav tāda, kas nenovērstu "slimības izplatīšanās risku".

147 Pavisam hipotētiskas priekšrocības, ko tādējādi min Komisija, nevar būt svarīgākas par smago kaitējumu cilvēku veselībai, kas var rasties no apstrīdēto noteikumu tūlītējas un faktiskas īstenošanas un kuru vēlāk nebūs iespējams labot, ja prasība tiks apmierināta prāvā pēc būtības.

148 Tāpēc, izsverot intereses, nevar sliekties par labu pieteikuma par piemērošanas apturēšanu noraidīšanai, kā to prasa Komisija.

149 Tādējādi, tā kā nosacījumi apstrīdēto noteikumu piemērošanas apturēšanai ir izpildīti, prasītājas pieteikums ir jāapmierina.

150 Komisija uzskata, ka Francijas iestāžu apstrīdētie pasākumi, proti, intensīvās uzraudzības ierobežošana līdz diviem gadiem, faktiski tiks piemēroti tikai pēc diviem gadiem un tādēļ nav iemesla apturēt pasākuma piemērošanu.

151 Tomēr jānorāda, ka noteikumi par dzīvnieku saglabāšanu saimniecībā, kur ir atklāta saslimšana ar TSE, aizliedzot to pārvietošanu uz citu saimniecību divus gadus pēc pēdējās TSE saslimšanas, kā paredzēts VII pielikuma A nodaļas 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļā un 4. punktā, ir pilnībā jāpiemēro kopš 2007. gada 17. jūlija. Ņemot vērā, ka šo divu gadu laikā attiecīgos dzīvniekus drīkst nokaut un to kautķermeņus nodot lietošanai pārtikā, kā arī neskaidrību par laika posmu pamata lietas tiesvedības laikā, līdz sprieduma taisīšanai pamata lietā ir jāaptur Regulas Nr. 727/2007 pielikuma 3) punkta piemērošana tiktāl, ciktāl ar to VII pielikuma A nodaļā tiek ieviests ne tikai 2.3. punkta d) apakšpunkts, bet arī 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļa un 4. punkts.

Ar šādu pamatojumu

PAGAIDU NOREGULĒJUMA TIESNESIS

izdod rīkojumu:

1) apturēt Komisijas 2007. gada 26. jūnija Regulas (EK) Nr. 727/2007, ar kuru groza I, III, VII un X pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai, pielikuma 3) punkta piemērošanu līdz sprieduma taisīšanai pamata lietā tiktāl, ciktāl ar to 2001. gada 22. maija Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikuma A nodaļā tiek ieviesta 2.3. punkta b) apakšpunkta iii) daļa, 2.3. punkta d) apakšpunkts un 4. punkts;

2) atlikt lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu.

Luksemburgā, 2007. gada 28. septembrī.

Sekretārs — Tiesnesis

E. Coulon — M. Vilaras